Norsk Kennel Klub
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Mattilsynet

Oslo, 23.10.2026

Høringssvar fra Norsk Kennel Klub (NKK) – forslag til nye regler om forflytning av kjæledyr

og endring av landdyrsporbarhetsforskriften, landdyrforflytningsforskriften, dyrehelseovervåkningsforskriften og dyreimportforskriften

Til	Mattilsynet
Saksnummer	2026/46873
Fra	Norsk Kennel Klub
Dato	23.10.2026

Tre overordnede budskap

- NKK støtter innskjerpingen som skal gjøre det vanskeligere å smugle og selge valper ulovlig over grensen.
- Unntaket for konkurranser, utstillinger og trening må praktiseres slik at registrering i NKK er nok – også ved trening uten påmelding eller startnummer.
- Reglene må forklares godt og samordnes med Sverige, slik at lovlydige hundeeiere ikke møter unødvendige hindre.

1. Generelle merknader

Norsk Kennel Klub (NKK) takker for muligheten til å gi innspill til forslaget om ny kjæledyrforskrift og endringer i tilgrensende forskrifter. NKK er hovedorganisasjonen for hundeeiere og hundesport i Norge, med medlemsklubber og forbund over hele landet.

NKK støtter formålet med innskjerpingen: Det skal bli vanskeligere å kamuflere kommersiell forflytning som privat reise. Ulovlig handel med og smugling av valper er et alvorlig problem for dyrevelferd og smittevern. NKK har lenge arbeidet for sporbarhet, ansvarlig avl og tiltak mot useriøs valpehandel, senest i vårt innspill til Mattilsynet om forordning (EU) 2026/1818 om hunders og katters velferd og sporbarhet.

Vi er klar over at grensen på fem dyr og kravet om ett transportmiddel følger direkte av EU-regelverket, og at Norge har begrenset nasjonalt handlingsrom. Våre merknader handler derfor om hvordan reglene gjennomføres, tolkes og forklares.

For svært mange av NKKs medlemmer er det å krysse grensen med hund en del av hverdagen. De reiser til Sverige og Finland for å trene, delta på prøver, konkurranser og utstillinger, eller for å være på egen fritidsbolig. NKK har i tidligere høringer, blant annet i 2011 og 2012, pekt på at det i hundesporten er svært vanlig at flere enn fem hunder reiser sammen. Med den nye regelen om at grensen gjelder per transportmiddel, blir dette enda mer aktuelt.

Vårt hovedbudskap er enkelt: Reglene skal stoppe de som driver ulovlig handel, uten å lage unødvendige hindre for lovlydige hundeeiere. Det krever klare definisjoner, en tydelig og praktisk forståelse av unntaket for konkurranser og trening, og god veiledning.

2. Grensen på fem dyr i samme transportmiddel

Etter forordning (EU) 2026/131 kan én ikke-kommersiell forflytning ikke omfatte flere enn fem hunder, katter og ildere i samme transportmiddel, med mindre det er et offentlig transportmiddel. Tidligere kunne flere personer i samme bil hver ha med inntil fem dyr.

Dette får store praktiske følger for hundesporten. Det er vanlig – og fornuftig – at flere utøvere samkjører til trening, prøver og konkurranser. Avstandene er lange, vinterføret krevende, og samkjøring sparer både kostnader og utslipp. En bil med to eller tre utøvere og deres hunder vil fort ha flere enn fem hunder om bord.

NKK ber Mattilsynet om å:

1. **Presisere at unntaket i dyrehelseforordningen artikkel 246 nr. 2 også gjelder per transportmiddel.** En bil med flere enn fem hunder som alle oppfyller vilkårene for unntaket (se punkt 3), må fortsatt regnes som ikke-kommersiell forflytning. Dette bør komme tydelig fram i forskriften eller i veiledningen.
2. **Definere «transportmiddel» på en praktisk måte.** Det bør presiseres at bil og tilhenger eller hundehenger regnes som ett transportmiddel, og at to biler som kjører i følge, regnes som to separate forflytninger.
3. **Avklare hvordan dyrene telles ved samkjøring.** Hundeeiere må enkelt kunne forstå om grensen gjelder alle dyr i bilen samlet, også når de tilhører ulike eiere som alle reiser med.

3. Unntaket for konkurranser, utstillinger og trening

Dyrehelseforordningen artikkel 246 nr. 2 gir unntak fra grensen på fem dyr når tre vilkår er oppfylt:

- formålet er å delta i konkurranser, utstillinger eller sportsarrangementer, **eller trening til slike arrangementer**
- eieren eller den autoriserte personen legger fram skriftlig dokumentasjon på at dyrene er registrert **enten** for å delta på arrangementet **eller** hos en organisasjon som arrangerer slike arrangementer
- dyrene er eldre enn seks måneder

For NKKs medlemmer er treningsdelen av unntaket svært viktig. Mange reiser til Sverige for å trene i forkant av prøver, konkurranser og stevner. Da er de ofte ikke påmeldt et konkret arrangement ennå, og har verken påmeldingsbekreftelse eller startnummer. Regelverket krever heller ikke dette, så lenge hundene er registrert hos en organisasjon som arrangerer slike arrangementer. Det er avgjørende at norsk forskrift, veiledning og kontrollpraksis speiler dette.

NKK ber Mattilsynet om å slå fast i forskrift eller veiledning at:

1. **Registrering i NKK er tilstrekkelig dokumentasjon.** Registreringsbevis, stamtavle eller utskrift fra DogWeb med hundens ID-nummer (mikrochipnummer) må godtas som bevis på at hunden er registrert hos en organisasjon som arrangerer prøver, konkurranser og utstillinger. Det samme bør gjelde registrering i andre FCI-tilknyttede kennelklubber og andre organisasjoner som arrangerer slike aktiviteter.
2. **Påmelding eller startnummer ikke kreves** når hundene reiser for å trene og er registrert hos en slik organisasjon.
3. **Hunder som ikke er stambokført, men som er registrert i NKK for å delta i aktiviteter,** omfattes på lik linje.
4. **Digital dokumentasjon godtas,** for eksempel visning av hundens registrering i DogWeb på mobil.

Dette er i tråd med praksis i Sverige. Svenska Kennelklubben opplyser at gjeldende katalog for utstillingen eller konkurransen, eller stamtavle fra en FCI-tilknyttet kennelklubb med hundenes ID-nummer, er eksempler på gyldig dokumentasjon ved innreise til Sverige med flere enn fem hunder. Siden de fleste av våre medlemmers reiser går mellom Norge og Sverige, er det viktig at norske og svenske myndigheter har lik forståelse av hva som godtas.

En slik tolkning svekker ikke kampen mot ulovlig valpehandel. Unntaket gjelder bare dyr over seks måneder, og det krever at dyrene er registrert i en organisasjon med egne registre og sporbarhet. Valper, som er den gruppen smuglingen i hovedsak gjelder, omfattes ikke.

NKK bidrar gjerne til å utvikle en standardisert bekreftelse eller et eget dokument fra DogWeb, dersom Mattilsynet mener det vil gjøre kontrollen enklere.

4. Reiser med flere enn fem hunder utenfor unntaket

Mange hundeeiere har fritidsbolig i Sverige og reiser dit med egne hunder. Familier og oppdrettere kan ha flere enn fem voksne hunder som alle er familiens egne kjæledyr. Når formålet er ferie eller opphold på hytta, omfattes reisen ikke av unntaket. Da må reglene for kommersiell forflytning følges, med helsesertifikat i tillegg til kjæledyrpass, jf. endringene i landdyrforflytningsforskriften som gjennomfører forordning (EU) 2026/133.

NKK forstår at dette følger av EU-regelverket. For denne gruppen innebærer endringen likevel merkbart mer administrasjon og kostnader, for reiser som ikke har noe med handel å gjøre. NKK ber Mattilsynet om å:

1. **Synliggjøre konsekvensene for privatpersoner med flere enn fem hunder** i den videre behandlingen, ettersom regelen om ett transportmiddel rammer denne gruppen direkte.
2. **Gjøre ordningen så enkel og forutsigbar som mulig:** tydelig informasjon om hvilket dokument som kreves, hvor lenge det er gyldig, om ett helsesertifikat kan dekke både utreise og retur, og hva det koster.
3. **Sikre god tilgang til veterinærer som kan utstede sertifikatet,** også i grensenære områder og i forkant av helger og høytider, når de fleste reiser.
4. **Holde gebyrene på et nivå som står i forhold til at dette er private reiser** med familiens egne dyr.

5. Veiledning, kontroll og ikrafttredelse

Gode regler forutsetter at folk forstår dem. NKK ber Mattilsynet om å:

1. **Gi klar og tilgjengelig veiledning i god tid før ikrafttredelse,** med konkrete eksempler fra hundesporten: samkjøring til trening, reise til prøve uten påmelding, og reise til fritidsbolig med flere hunder.
2. **Lage enkle maler** for erklæringen om ikke-kommersiell forflytning og for fullmakt når en annen person reiser med hunden.
3. **Sikre lik forståelse hos dem som kontrollerer,** både i Mattilsynet og Tolletaten, av hva som godtas som dokumentasjon for unntaket.
4. **Samordne tolkningen med nordiske myndigheter,** særlig Jordbruksverket i Sverige, slik at samme dokumentasjon godtas på begge sider av grensen.
5. **Vektlegge veiledning framfor reaksjoner i en innføringsperiode** overfor hundeeiere som har gjort ærlige feil, samtidig som kontrollen mot ulovlig valpehandel er streng.
6. **Gi en rimelig overgangstid** mellom fastsettelse og ikrafttredelse.

NKK stiller gjerne opp for å spre informasjon til våre klubber og medlemmer, og ønsker fortsatt god dialog med Mattilsynet om gjennomføringen.

6. Oppsummering

NKK støtter tiltak som gjør det vanskeligere å smugle og selge valper ulovlig over grensen. Samtidig må reglene ikke ramme lovlydige hundeeiere unødig. NKK ber Mattilsynet om å:

- presisere at unntaket for konkurranser, utstillinger og trening også gjelder når grensen telles per transportmiddel
- definere «transportmiddel» praktisk, blant annet at bil med hundehenger er ett transportmiddel
- slå fast at registrering i NKK eller annen FCI-tilknyttet kennelklubb, dokumentert med hundens ID-nummer, er tilstrekkelig – også ved trening uten påmelding eller startnummer
- godta digital dokumentasjon

- gjøre ordningen med helsesertifikat enkel og rimelig for private reiser med flere enn fem hunder
- gi god veiledning, samordne med svenske myndigheter og gi rimelig overgangstid

Med vennlig hilsen

Marie Gjerde Rolandsen
Kommunikasjonsrådgiver

Norsk Kennel Klub